

ფასი გაზეთისა: წელიწადი—2 მ. 50 კაპ., ნახევარი წლით—1 მ. და 25 კაპ., 1 თვით 25 კაპ.

თითო ნომერი 5 კაპ.

განცხადებათა ფასი: პირველი გვერდი პატარის სტრიქონი 15 კაპ., შემდეგი გვერდები—10 კაპ. ტექსტის წყვეტის—20 კაპ. სამგლო-ვიარო განცხადების ერთხელ დაბეჭდვა—3 მან.

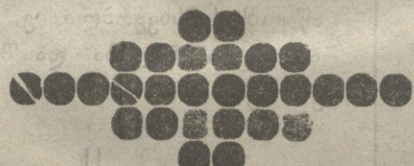
თეზი

ს ა კ ო ლ ი ტ ი კ ო დ ა ს ა ლ ი ტ ე რ ა ტ უ რ ო გ ა ზ ე მ თ ი . გ ა მ ო დ ი ს ო რ ო შ ა ზ ა თ ო გ ი თ

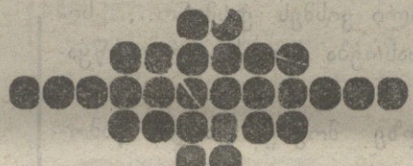
მიიღება ხელის მოწერა 1914 წლისათვის.

საპოლიტიკო და სალიტერატურო ორშაბათის გაზეთი

წელიწადი
მეოთხე

თეზი

წელიწადი
მეოთხე

რედაქციისა და კონტორის ბინა: ოლგას ქუჩა, სახლი დიასამიძისა, № 4

გაზეთი სვას პარტიისა გარეშე

გაზეთი გამოვა იმავი პროგრამით როგორც წინა წლებში

ხელისმომწერელნი, რომელნიც გადისდიან გაზეთის წლიურ ფასს, მიიღებენ ორ საჩუქარს

1) წიგნს, სადაც მოთავსებული იქნება აქამდე გამოცემული

2) ნიჭ. ალ. ლუბარსკის თხზულება

„რ ა ზ ა - ლ ე რ ს უ მ ი“
რაქა ლეჩხუმი მისი მოგზაურობის ამბავი, წარმოთქმული სიტყვები და ამ კუთხის რუკა (პარტა).
წიგნი: „თემი“-ს მომავალ იმ წლიურ ხელისმომწერელს, რომელთაც ამ წიგნის დასაცემად უკვე ცალკე აქვთ გამოგზავნილი ფული, თუ მეორე ცალის მიღებას არ მოისურვებენ, ეს შემოტანილი ფული უკანვე დაუბრუნდებიან.

„ა ვ გ უ ს ტ ბ ე ბ ე ლ ი“
ეს თხზულება დაწერილია საკუთრად „თემი“-სათვის.

ფასი გაზეთისა: წელიწადი 2 მ. 50 კაპ., ნახევარ წლით—1 მ. 25 კაპ., ერთი თვით—25 კაპ. კონტორა დიან—ყოველდღე დილის 10 საათიდან 1 საათამდე და საღამოს 5 საათიდან 7 საათამდე.
ფოსტის ადრესი: Тифлиς, Ольгинская, 4, д. Диасамидзе, Редакция газ „Теми“.

რედაქტორი გამოცემული ბრიგადი დიასამიძე.

ახალი კლუბი

საზამთრო შენობა

ოთხშაბათი, 8 იანვარი 1914 წ.

სინამდროვე საზოგადოებრივი

აქვენი საინტერესო საკითხები. ახალი კლუბის სამუშაოები ორგანიზირებულია. კლუბის სხვადასხვა მუსიკალური პიესები.

დასაწყისი საღამოს 8 1/2 საათზე

ქართული თეატრი

გელეფონი № 7-95. წარმოდგენა № 51—8. ოთხშაბათი, 1 იანვარი 1914 წ.

ალმანახი პანკაშვილის სახელობა

ქართული დრამატული საზოგადოების დასის მიერ გ. აბაშიძისა და დამასხურ. მსახიობის კ. უიფიანის მონაწილეობით წარმოდგენილი იქნება:

ყაჩაღი არსენა

დრამა 3 მოქმ. ალ. ყაზბეგის (მოწმობარძისა)

მონაწილეობას მიიღებენ: (გერბი ანასა) ქ. დავითაშვილი, ჩერქეზი-შვილი, ბ. ბ. აბაშიძე, გუნი, გომელაური, იმედიშვილი, იშნელი, სარაული, კიფიანი, ციციშვილი, შალიკაშვილი და სხ.

დასაწყისი სწორედ საღამოს 8 საათზე

ადგილების ფასი ჩვეულებრივია. მზადდება წარმოსადგენად: მარგარიტა გოტიე, ჩრდილოეთის გმირი, დონ კარლოსი, უგერგინო შეფენი და სხვა.

რეჟისორი გ. ქორელი.

აღმნიშვნელობა ქართ. დრამატ. საზოგადოებისა.

ახალი კლუბი

საზამთრო შენობა

პარაკეხი, 3 იანვარი 1914 წ.

გამოცემის

სინამდროვე საზოგადოებრივი

მუსიკალური პიესები და სურათები ორგანიზირებული.

დასაწყისი საღამოს 8 1/2 საათზე.

1913 წლის 20 ნოემბრიდან

ქართველთა შორის წერა-კითხვის გამავრცელებელ საზოგადოების ქუთაისის განყოფილებამ გახსნა საკუთარი

ახალი სტამბა

ქუთაისში

სტამბა საუკეთესოთა მოწყობილი და იღებს ყოველგვარ სახეობა სამუშაოებს ქალაქსა და პროვინციებიდან—ქართულ, რუსულ და სხვა ენებზე ზომიერ ფასებში.

ქართული თეატრი

გელეფონი № 7-95. წარმოდგენა № 52-8

საზოგადოებრივი, 2 იანვარი 1914 წ.

ქართული თეატრის დაარსების 14 წლის თავის აღსანიშნავად გაიმართება

სადღესასწაულო წარმოდგენა

თ-ლი ი. ბარათაშვილი წამოიხატავს რეფერატს.

ქართული დრამატ. საზოგადოების დის მიერ წარმოდგენილი იქნება:

ქართული დრამატ. საზოგადოების დის მიერ წარმოდგენილი იქნება:

ქართული დრამატ. საზოგადოების დის მიერ წარმოდგენილი იქნება:

ქართული დრამატ. საზოგადოების დის მიერ წარმოდგენილი იქნება:

ქართული დრამატ. საზოგადოების დის მიერ წარმოდგენილი იქნება:

ქართული დრამატ. საზოგადოების დის მიერ წარმოდგენილი იქნება:

ქართული დრამატ. საზოგადოების დის მიერ წარმოდგენილი იქნება:

ქართული დრამატ. საზოგადოების დის მიერ წარმოდგენილი იქნება:

ქართული დრამატ. საზოგადოების დის მიერ წარმოდგენილი იქნება:

ქართული დრამატ. საზოგადოების დის მიერ წარმოდგენილი იქნება:

ქართული დრამატ. საზოგადოების დის მიერ წარმოდგენილი იქნება:

ქართული დრამატ. საზოგადოების დის მიერ წარმოდგენილი იქნება:

ქართული დრამატ. საზოგადოების დის მიერ წარმოდგენილი იქნება:

ქართული დრამატ. საზოგადოების დის მიერ წარმოდგენილი იქნება:

ქართული დრამატ. საზოგადოების დის მიერ წარმოდგენილი იქნება:

ქართული დრამატ. საზოგადოების დის მიერ წარმოდგენილი იქნება:

ქართული დრამატ. საზოგადოების დის მიერ წარმოდგენილი იქნება:

ქართული დრამატ. საზოგადოების დის მიერ წარმოდგენილი იქნება:

ქართული დრამატ. საზოგადოების დის მიერ წარმოდგენილი იქნება:

ქართული დრამატ. საზოგადოების დის მიერ წარმოდგენილი იქნება:

ქართული დრამატ. საზოგადოების დის მიერ წარმოდგენილი იქნება:

ქართული დრამატ. საზოგადოების დის მიერ წარმოდგენილი იქნება:

ქართული დრამატ. საზოგადოების დის მიერ წარმოდგენილი იქნება:

ქართული დრამატ. საზოგადოების დის მიერ წარმოდგენილი იქნება:

ქართული დრამატ. საზოგადოების დის მიერ წარმოდგენილი იქნება:

ქართული დრამატ. საზოგადოების დის მიერ წარმოდგენილი იქნება:

ქართული დრამატ. საზოგადოების დის მიერ წარმოდგენილი იქნება:

ქართული დრამატ. საზოგადოების დის მიერ წარმოდგენილი იქნება:

ქართული დრამატ. საზოგადოების დის მიერ წარმოდგენილი იქნება:

ქართული დრამატ. საზოგადოების დის მიერ წარმოდგენილი იქნება:

ქართული დრამატ. საზოგადოების დის მიერ წარმოდგენილი იქნება:

ქართული დრამატ. საზოგადოების დის მიერ წარმოდგენილი იქნება:

ქართული დრამატ. საზოგადოების დის მიერ წარმოდგენილი იქნება:

ქართული დრამატ. საზოგადოების დის მიერ წარმოდგენილი იქნება:

ქართული დრამატ. საზოგადოების დის მიერ წარმოდგენილი იქნება:

ქართული დრამატ. საზოგადოების დის მიერ წარმოდგენილი იქნება:

ქართული დრამატ. საზოგადოების დის მიერ წარმოდგენილი იქნება:

ქართული დრამატ. საზოგადოების დის მიერ წარმოდგენილი იქნება:

ქართული დრამატ. საზოგადოების დის მიერ წარმოდგენილი იქნება:

ქართული დრამატ. საზოგადოების დის მიერ წარმოდგენილი იქნება:

ქართული დრამატ. საზოგადოების დის მიერ წარმოდგენილი იქნება:

ქართული დრამატ. საზოგადოების დის მიერ წარმოდგენილი იქნება:

ქართული დრამატ. საზოგადოების დის მიერ წარმოდგენილი იქნება:

ქართული დრამატ. საზოგადოების დის მიერ წარმოდგენილი იქნება:

ქართული დრამატ. საზოგადოების დის მიერ წარმოდგენილი იქნება:

ქართული დრამატ. საზოგადოების დის მიერ წარმოდგენილი იქნება:

ქართული დრამატ. საზოგადოების დის მიერ წარმოდგენილი იქნება:

ქართული დრამატ. საზოგადოების დის მიერ წარმოდგენილი იქნება:

ქართული დრამატ. საზოგადოების დის მიერ წარმოდგენილი იქნება:

ქართული დრამატ. საზოგადოების დის მიერ წარმოდგენილი იქნება:

მარი მსხვერპლი

კონცერტი სიმებიანი ორკესტრის მონაწილეობით.

მისთვის წინაპარნი საკირონი არ არ
 (ვოლტერი)

თეთრი ნაღის ქუდი დაიხურა და გასწორდა. როგორ აუტყვევდა გული, როცა შორიდან ვარდისფერი კაბას მოპყრა თვალი!

ზაფხულის ბოლოს დაშორება მოუხდათ და მას შემდეგ აღარასდენს უნახავს...

მეტირის მატარებელი...

ორი მოხუცი ზის ჩუმად ნასევრალ-ცარიელ ვაგონში. არ ლაპარაკობენ... ერთმანეთს არ იცნობენ.

„თხზულება ბატონი თავხედისა“

ამბობენ ხანში წესულ დარბაზულ ხალხს ესმება ხოლმე ხშირად, თითქოს ისინი სდგანან რომელსავე სასწავლებელში გაზამთრებულების წინ და კითხვების პასუხს აძლევენ მასწავლებლებს!

ასე ძლიერი ყოფილა ბავშვობის და ყრობის დროინდელი შთაბეჭდილება!...

მე ეს არ მიგრძნია. ვგაზინე არასოდეს არ დამიქროია.

მე ჩემი საკუთარი მავალაა მალე-მალე ხოლმე ძილში: თხზულება ბატონი თავხედისა.

რომ მომალთ კიდევ, მე ვერ მოვხერხებ ეს ამბავი თავიდან დაიწყო.

ესეც კი უნდა გსუქავ, მთელი ისტორია მხოლოდ იმიტომ მოხდა, რომ ვერ შევინებე, როგორ დამწერა იგი.

მისი შუაგული კი ასეთია: ჩვენი გაზრდილი თანამშრომელი ბ. ონავარი მოვიდა ერთხელ ჩემთან და შემომავალი...

—არაქათი გამოძლიან! როდის მისცემთ პასუხს ამ ბატონ თავხედისა?

—რა პასუხის შესახებ ამბობთ ასეთის ყვირილით? — შევეცდით ჩემს მხრიდან.

—უბეჭდავთ თუ არა ბატონ თავხედის თხზულებას?

—განა თხზულებას კი თავისი გადმოგვცა იმმა?

—როგორ არა! მე თვითონ არ გადმოგვცით იმ კვირია.

—მა, როლა გადგვით? მათელთა პატარა, გავარეე უკანასკნელად მიღებულ ხელნაწერებს და ვიპოვე თავხედის თხზულებას!

—როგორ არ უნდა ავლელდე, როდესაც გამოქრია საქმე.

—აი, წყვიტობა ხელნაწერს, მისცეს პასუხს და ისიც მოგვშორდება.

გავარჩეე ყველა უკანასკნელად მიღებული ხელნაწერები, „თავხედის თხზულება“ არსად იყო. გადავინჯე ყველა წერილები, ქაღალდის ნაფლეთები, რომელნიც ზოგადად შეყარა გიბეგებში, ამ თავხედის ხელნაწერი კი არსად სჩანდა.

—მა, გადამწერეთ—რაღაც ამბავი უნდა იყოს აქ. ესთხოვ ბ. თავხედის თავის თხზულების მეორე ცალი გამოცემის ნაწილს—მორჩა და გათვალა... (ახლად გამოსულ მწერლებს ხშირად შენახული აქვთ რამდენიმე ცალი ლამაზად გადამწერილი თავიანთი ნაწერებისა, რომელთა ზეგითი საიდუმლოდ რაღაცა აქვთ წაწერილი: „არ ვიპოვე“, „დასაბრუნა“, „შეუფერხა“.)

ერთხელ, სამი დღის შემდეგ, დილით ვილაპარაკე ტელეფონში დამიწერეს.

—გინა ხართ?

—რა?

—რა რა?

—რა ვიპოვე?

—ოჰ, დეარო ჩემო, ბატონ თავხედის თხზულება!

—ვეფხე ვეფხე, მაგრამ ვერსად ვერ ვნახე, სანა რაღაც მოუვიდა ამ თხზულებას, სთხოვეთ მეორე ცალი გამოცემა.

—ვიპოვე! — შეწუხდა ბ. ონავარი, თქვენ ხომ გეუბნებოდა, ეს შეგნას. ყოველდღე დამეძებს რესტორანებში, სახლში არ მასვენებს. სულ გაიპახის: პეტედავან თუ არა ჩემს თხზულებას, რატომ ამდენ-ხანს პასუხს არ მამდგენ?

—ოცდაათი წლის გავიდა, მაგრამ მაინც ისევ ისე მოუფერებელი ვარ, როგორც ოცი წლისა ვიყავი.

—მაშ, კარგი—ჩაეძახე ტელეფონში, —თვით თავხედის დამლაპარაკოს, მე მიესცემ პასუხს.

სამი კვირის განმავლობაში, დღეში ორჯერ-სამჯერ თავხედის აწკარუნებდა ჩემს ტელეფონში და მეკითხებოდა: „ბო-ვეთ ჩემი თხზულებათ“?

მე რომ ვწერდე ჩვეულებრივ იუმორისტულ ამბავს, ვიტყვი, თუ ბატონი

თავხედისი როგორ მეცხადებდა თვალწინ: აბა, რა, მიჯნურობის დროს, პატარაობაზე მაგრამ მე არ მინდა შევთხზა რაზე: ეს არ არის იუმორისტული ამბავი... ნამდვილი ამბავია—მოგახსენებთ სრულ ჟეშარიტებს!

ის მხოლოდ მიწკარუნებდა ტელეფონში: —მაგრამ, საუბედროოდ, როგორ?! არას გზით არ შემეძლო თავი დამეხსნა! — ბატონი თავხედისაგან. ის ეშმაკობდა, ხმას იცვლიდა, დედაც კის ხმით მე-ლაპარაკებდა ტელეფონში, მეძახდა ხან ბ. ონავარის სახელით, ხან რომელიმე რედაქციას ან სტამბას და როდესაც მიმხმობდა ტელეფონთან, დაწყებდა ეშმაკურად ხიზნის:

—თქვენ გგონიათ, რა კი დაჰყარავთ ჩემი თხზულება, მე დავუშვინდი! სრულიადაც არა! — რა რედაქტორი ხართ, თუ ხელნაწერებს ჰყარავთ? თქვენ მოგვლენ ხართ მოსძებნო!

—მიყრეთ—ჩემის მხრით მე უნდაუხებდ, რაც შეიძლება თავ-შეგავებით, — თქვენ კი დარწმუნებული ხართ, რომ ბ. ონავარა გადმოცა თქვენი თხზულება?

—ოჰ, როგორ არა! მე განგებ იმის ხელით გამოგვავანეთ. მეშინოდა, საკირო ხელნაწერი არ დაჰყარულიყო.

—გაცივრებული ვარ. საზოგადოდ ჩვეთან ხელნაწერები არასოდეს არ იყარგება.

—საზოგადოდ—ეს ჩემი საქმე არ არის. რადგანაც ხელნაწერი დამიკარგეთ, ვალდებული ხართ მიპოვოთ: იმის პირი არ მომეპოვება.

—კარგი მოგვებნი კიდევ... იქნებ ვიპოვო, — და მე მაშინათვე ვიკიდებდი ხელს სატელეფონო მძლს.

ზოგჯერ მესმოდა ხოლმე ტელეფონში ბ. ონავარის ჩივილი:

—უუ! დედა ჩემო! შეგნამა ამ აღაპიანა. პირდაპირ მდღისის წყევლი მოკვალდე. არც დედა, არც დამე მოსვენება არა მაქვს. შენი პირივე! მოქმენეთ ტანისამოსის შეკუმში, ხალხის ქვეშ, იატაკი აყარეთ—იქნებ სადმე მიადგეთ თხზულება!

სასიამოვნოა ზოგჯერ ვიხედე ჯავრის ამიურა და მეც ვიყვირი ჯავრს ონავარზე:

—თქვე, დალოცვილო, რაზე ჰკიდებდი ხელს ამ სულელურ საქმეს? თუ შენდა თავის ნაწერის რედაქციაში წარმოდგენა, უნდა მიგმართა ჩვეულებრივ წესისათვის: დავარა ბარკა და გამოგზავნა ფოსტით, მაშინ არც დაიკარგებოდა.

—იმავე მე მომანდა, გვინა არ დაეკარგებოდა.

—როდის და სად გადმოგვცით? სრულიად არ მახსოვს.

—გახსოვთ? მე შეგხვდით გოლორის პარასკევეტზე. მე მოგვსდებოდა, თქვენც მიიხარეთ: გამარჯვებოდა, გახსოვთ? სწორედ მაშინ გადმოგვცით.

—მეგრე რა ვუყვები?

—მე რა ვიცი? ჩემი საქმე იყო ხელნაწერი გადმოცემა. მე ეს ავასრულე. თქვენ რა უყვით—ეს მე არ მხებება. იქნებ თქვენ იმ ძაღლსაც გადუდგდეთ, რომელიც მოგდევალა.

—თუ კიდევ ამისთანა საქმეს დამმართავთ, სწორედ იმ ძაღლს მოგვიყვით.

—დაიღ! გლოდეთ! სინტერესოა გამოგვხადოს კიდევ იმისთანა მეორე ვინმე, რომელიც გაგვადებს და დამავალებს ამისთანა საქმეს. მიუყრეთ...

—რა ამბავია?

—თქვენ მაინც კიდევ მოსძებნეთ! — დამეკარგეთ!

—ეს შენა ხარ! — გაისმა ტელეფონში ქლის ყრიალა ხმა.

სიხარულისგან არ ვიცოდი რა მექნა.

—მე ვარ, მე... გამარჯვებოდა, ჩემო კარგო... (ნეტა, ვინ უნდა იყოს?)

—მოხვალ დღეს ახალ კლუბში?

—თუ გასურს... შენი სურვილი ჩემთვის კანონია?

—კანონი? (ნეტა, ვისი ზოხი ხმა უნდა იყოს?). მაშ მოიყვანე ჩემი თხზულება! რა რედაქტორი ხართ, თუ ჰყარავთ ხელნაწერებს. და მეც კიდევ ეუბნებით მოსამსახურე-ქალს: ყველის უფასოა, რომ შინ არა ვარო, ეს არ ვარა! არ არის კარგი!

სამი კვირა ვიყავი ასეთ წყალობაში...

ერთხელ ჩემთან მოვიდა ზაფხულისი პატარა კაცი.

სტუმრები მყავდა. გარეშეს მიღება არ მინდოდა. მაგრამ იმან მოსამსახურეს უკრი არ უგლო, წამოსასხამის გაუხდელად შემოვიდა და მიიხარა:

—ბოვეთ?

ნი თხზულება? ასე? ორასი? მე გადვიხდი დავს! თქვენ დამტანჯეთ! მერე თქვენ, თქვენ ჰფიქრობდით ჩვენი თანამშრომელი გამბადაყვით?! თქვენი თხზულება რომ კიდევ პიუმორის მხრით გოლორისა უდრის და სიძლიერით ბაირონისა, მე მაინც გოლორში გადავადებ იმიტომ, რომ თქვენ ადამიანი კი არა ხართ, არამედ სისხლისმსმელი მხეცია! ნუ თუ არა გრცხვენიათ მოყვასის ასეთი წყალობა?!

—მოსძებნეთ თქვენს ქაღალდებში, — რჩევა მომცა ბატონი თავხედისა და ჩაჯდა საფარქელში. — იქნება სადმე გადმოგვცა...

სტუმრები ორად გაიყვნენ. ერთნი ამაოდ სცდილობდნენ წყალობის სავსე ჭკა მოეტანათ ჩემს აქაყაწებულ კბილებთან, მეორენი ზრდილობიანად, მაგრამ ამაოდ, სთხოვდნენ ბატონ თავხედის მოსძებნება მოეცა ჩემთვის ერთი კვირით მაინც.

—მოისვენოს და მერე ხელახლა მოსთხოვეთ პასუხი. კარგი? პა?

—არა! დავ, ისევ მოსძებნოს. იმიტომ ხომ არ დამიწერია, რომ ამან დაჰყარგოს.

—მაშ, კარგი! ვიპოვით, ვიპოვით. ჩვენ თვითონ მოგვებნით. რა ჰქვია თქვენს თხზულებას?

—სათაურად აქვს: „ჩვენი ბავშვები“, ქვეშ ხელმოწერილია: „თავხედისა“. თუ ღმერთი გავაძო, მოსძებნეთ.

მოსამსახურე—ქალმა მაცნობა: საპოლიტესტროდ ტელეფონთან გთხოვერთ, გვინდა ვითხოთ ერთი მკვლელობის შესახებ.

გაოცებული გავეძენე ტელეფონისაკენ.

—თქვენ რედაქტორი ხართ? გელაბაკებიან საპოლიტესტროდ.

—დიდი! რა ამბავია? ვინ მოკლეს?

—პა, იპოვეთ? დამეწერეთ—ეს უზრუნველდება: თხზულება დამიკარგეთ და ახლა გულუბრყვილოდ მეკითხებით!

რად მომავინდა დღეს ეს უბედური ამბავი?

აი რატომ: გუშინ თბილი დღე იყო. მე ჩემი საზოგადოებრივი წამოსახმის ესთხოვე მოგვანათ. როდესაც წამოვიხსნი, პატარა ჯიბეში რაღაც პაწია ქაღალდს მოგვარა ხელი.

ამოვიღე... ტრამვაის ბილეთს წაგავიდა სილით.

მასზე ეწერა: „ჩვენი ბავშვები“.

—ძალუ, სადა გაქვს შენახული შეუფერხი?

—რომელი მუყუთი, ჩემო კარგო?

—აი დედა მუდამ ამბობს: ეს მებრუნა აქვს! იქნებ რაღაცა კი როდის ჩამოვუტეოდა?

სურათი...

ხელმოწერილია „თავხედისა“.

აი სწორედ ახლა, როცა ბატონი თავხედისა საუბრობდა, იგი არსად სჩანს.

რომ გაჩენილიყო, მიგებგავდი, სადმე ქუჩულში მიგაწვევდნენ და დავუწყებდი დილანს, გამოვუღებდი ცხვირს, ტურტებს, ყურებს, ლოყებს...

რა ვუყო, რომ საზოგადოება... არა ფერია!

„სინათლე“

ი. გელდვანიშვილისა.

ი. გელდვანიშვილის ახალი პიესა, რომელშიც მიიზიდა ჩვენი საზოგადოების დიდი ყურადღება, შესდგება 3 მოქმედებისა და 7 სურათიდან.

პირველი მოქმედების პირველი სურათი წარმოადგენს მეფე ჯიშვრის სასახლის კარიბაშის და ბაღს, სადაც ყველაფერი მომზადებულია ნადიმისთვის.

გლიან მეფე-დედოფლის გამოსვლის. მეფე ელვად დაუსრულებელ ლხინსა და ქიფს, საქმეებს თავი სრულებით მიანება.

ამ ლხინსა და ქიფს, როგორც კარისაკენ ამბობენ, უფრო გოლორის ფერი აქვს. მეფე ამბობს: „შეიღო მე არა მყავს, ამოდენა სიძლიერე, სარჩო-სანოვანე კი დავუტოვო...“.

სუჯობს ისევე, ვიდრე ცოცხალი ვარ, მე თვითონ გამოვიყენო...

*) ეს ნაწარმოები გადმოგვითხრობს არაქალი აჯანყების თხზულებიდან, რომელიც დასტაბულია ახალ სატირისაში.

დიდებულები ვერ ჰმადგენ სამეფო საქმეებს ჩამოვლენ ბაშის.

შემოდიან მეფე-დედოფალი, სასახლარი, ვეზირი და სხვ. სდგებიან სუფრაზე. მოახსენებენ მეფეს, რომ საგარეთიდან შიკრიკია მოსული. მეფე ჯერ-პირველად ჯავრობს, მერე კი ჰმარანებს შემოიყვანეთ.

შიკრიკი მოახსენებს: როსტომ-მეფე აუარებელი ჯარით და ხომალდებით მოადგა ჩვენს საზღვარს, ზღვის გზა შეგვიკრა, ორი შენი ხომალდი, ოქრო-ივრლით დატვირთული, ხელით იგლო. მეფე რისხდება და ამბობს: რისთვის მაშეშებთ? ნეტა ჩემს სიკაცსლემში ის მოვიხმარო, რაც მაქვსო. მეფე გავადებს შიკრიკს და მიმართავს სასახლარს, შენ რომ იყავდი შესანიშნავი მოცეკვავე ქალები იპოვე, ახლა გვაჩვენეო.

სასახლარი სამჯერ დაჰყარავს ტაქს და ბაღიდან გამოიცივდებიან ფერიები: პირივე მთავარი, ბოროლსახე, ნათელა, წყრილი და ანკარა. ნახ მუსიკის უკრავენ, ფერიები დაიწყებენ ცეკვას. გათავივებენ თუ არა, მაშინათვე მიიმალენ ბაღში. მეფე აღტაცებულია, სთხოვს სასახლარს დაბრუნდეს, მაგრამ სასახლარს ამ თხოვნის ასრულება არ შეუძლია.

სასახლარი უამბობს მეფეს, თუ მისი მონადირეები როგორ შეხვდნენ დილის რიკრახე მუხის გარშემო მოცეკვავი ფერიებს, რომელნიც მათ გასტუმრებია. მხოლოდ ერთი ფერიის ღიქი ხელით შერჩენია მონადირეს; ფერიები შეხვეწენიან, ღიქი დაგვირუქეთ, რადგანაც, თუ ფერიამ ღიქი დაჰყარა, მისი ამოსვლის უშუალოდ მოჰყვება. მონადირეები უთქვამთ: „წამოდი ჩვენი მეფის წინაშე იცეკვე და ღიქს დაგვიბრუნებო“.

ფერიებს გადმოუღლიათ ერთი რკა და უთქვამთ: ვისაც ეს რკა ექნება და სამჯერ ტაქს დაჰყარავს, სადაც უნდა იყოს, გავინდებთ და მხოლოდ ერთხელ ვიცეკვებით. და აი სწორედ ეს ფერიამ დასაბრუნეს ფერიებმა, დასძინა სასახლარმა.

მეფე ისევ მუხუბრებას მიეცა. გაახსენდა თავისი უშვილობა. ვეზირი სთხოვს მეფეს ერთი წარჩინებული გვარისშვილი შეიღოდ აიყვანეთ. მაგრამ რადგანაც წინადაცხილი ორი ნაშედეგი ვაჟი სიკვდილად წაართვა, ამიტომ ახლა მეფე ვეღარ ჰმადგენ.

ამ დროს გაისმის ქეჩა-ქუხილი. ავარდება ქაჩი კლდე იპოზა და გამოჩნდება დავრიში. ყველანი გაოცებულნი არიან.

დავრიში თავის ძალის საჩვენებლად აქნებს მარცხენა ხელს და წვიმა მოდის, გაიქცეს მარჯვენის და წვიმა გადიდება.

ბოლოს დავრიში მოახსენებს მეფეს: დედოფალს ტუპი ვაჟი ეყოლება წლის თავზე, ამითვე ერთი ჩემი უნდა იყოსო.

ყოყმანის შემდეგ მეფე-დედოფალი სთანხმდებიან ამ პირობაზე და დავრიშიც ასწავლის წამალს. დედოფალმა დილის რიკრახე უნდა გაისინოს ბაღში, მისი წვეტირის ქიაფერი ვადრე, რომელიც შეადგენათ ჰყავის. ეს ვადრე ისე უნდა მოსწყვიტოს, რომ არც ერთი წვეთი დილის ნაშისა არ ჩამოვარდეს; მარცხენა ხელი უნდა დაეხრებოდეს და წვეთი თავზე გაუჩნდება ტუპი ვაჟი. თერთმეტი წლის, თერთმეტი თვის, თერთმეტი დღის, თერთმეტი საათის და თერთმეტი წუთის შერეულად მოვალ და მეფე, ჩვენი პირობა უნდა ადგისრულოთ—ამბობს დავრიში.

ასტყდება ხელ-ახლა ქუხილი, გრივადი და დავრიში იმალება კლდეში.

მეორე სურათი წარმოადგენს სასახლის დარბაზს. დიდი ფარდის უკან სდგას ორი ავანი, რომელშიაც სძინავს ახლად მოხილვას: აქვე სდგანან დარბაზი. მეფე-დედოფალს ულლაოვენ ვაჟიანობა. მოდიან საჩუქრები სხვადასხვა დესპანნი.

ბოლოს შემოდის შიკრიკი და აუწყებს მეფეს როსტომ-მეფის დამარცხებას. ისმის ჯარის სიმღერა. შემოდის სასახლარი. მეფე ესევე, მადლობას უხდის გამოარჯებისათვის და იწყებს მას ნათლიად.

მეფე ამაღლით გადის დარბაზიდან; დედოფალი ფრთხილად დარბაზს კარგად უდგენ ყურით და გადის ოთახიდან.

დარბაზს ძილი მოეკიდება.

ამ დროს იატაკზე ამიძვრება დავრიში, ადის ბავშვებთან, ერთს ბავშვს შუბლზე თითს უსხამს. შემდეგ ჩაიჭრება იატაკში. შემოიცივდებიან ფერიები, გარს უდრიან ავანებს, უნდავედ ღიქს და ნანას უმღერონ. შენიშნავენ ერთს ბავშვს ეშმაკი ნიშნის და ულლაოვენ.

ქაჯის ნიშანიც ჰქრება.

მეორე მოქმედების პირველი სურათი წარმოადგენს სასახლის მეორე დარბაზს. უკვე თერთმეტი წელია განვლო. მეფე, სასახლარი, ვეზირი და ახლა ელიან საათის ჩამოკრას. თერთმეტი საათი უკვე დარეკა. დარჩა მარტო თერთმეტი წუთი. მოვლიან სანთელ სტუმარს. გაისმის ქეჩა-ქუხილი. გამოჩნდება დედოფალი.

ლო, რომელიც თავი მოჰყავს თავის შვილებს ავთანდილ და გორჯასა. ამ დროს ამოძვრება იატაკიდან დავრიში. ყველანი შეკრებიან და გაეშვებიან.

დავრიში აცნობებს მეფეს, რომ დანაშაული ვადა დადგა და პირობა უნდა აღსრულოს.

დედოფალი დაუბრუნებს წინ დავრიშ, სთხოვს პირობაზე ხელი აიღოს და თვითონ ის წაიყვანოს. მეფე, სასახლარი და ვეზირი მიდიან დედოფალთან, აყენებენ და ამშვიდებენ. ახლა თვით მეფე სთხოვს დავრიშს დაუტოვოს ორივე შვილი, სა-მაგიეროდ სამეფოსაც კი აძლევს, მაგრამ დავრიში შეუბრალდებელია, ის მოითხოვს სიტყვის შესრულებას. სასახლარი და ახლა ხმალზე ხელს იკრავენ, მაგრამ ამოდ: ხმალი ქარქაშთან ვერ აბოლის.

ბოლოს მეფე სთანხმდება, რომ დავრიში ერთ-ერთი შვილი წაიყვანოს. დავრიში აიღებს ხელსახოცს, ერთ ბოლოს კვანძს უკეთებს და მიჰქვს ბავშვებთან. კვანძი ავთანდილს ერგება. ავთანდილი ჩაიბეჭდაკება დედოფალს. ამალაც მიეშველება, მაგრამ ამოდ. დავრიში ხელს გაიჭრებს და უცაბდ დაბნელება. ქარი ავარდება, ასტყდება ჩოჩოლი, მიხლამობს. ისმის ხმები: „გავიშველო, ვილუხებით“, დედოფალი ჰკიცხს: „ვაიშე შვილებო“.

ცოტა ხნის შემდეგ ისევ განათდება. დავრიში და ავთანდილი აღარ არიან დარბაზში. გულ-შეუხებელი დედოფალი იატაკზე გაშტოვლი. დედოფალს აბრუნებენ. ის შვილებს ჰკითხულობს. მათან მარტო გორჯასი მიპყავთ.

მეორე სურათი წარმოადგენს დაბურულ ტყეს, სადაც ქაჯები და ეშმაკები დაბრუნდნენ. ჯალდისანი რედაქს ხარზავს. ისმის საზოგადოების ხმები. ქაჯები და ეშმაკები გავიცვას ამაღლებენ ჯალდისანს და დავრიშს წინააღმდეგ, მერე ერთმანეთს ავთანდილს მხრებზე უხს. ეშმაკებს უხარიათ, ჰგონიათ, რომ სახორცე მოუტანეს მათ. მაგრამ დავრიშს სხვა აწუხებს.

მას მოუწადინია ფერიების მოსპობა. ამისათვის სურს ხელით იგდოს ოქროს შანდალი, რომელიც ცხრა მთას იკით გამოკვებულშია შენახული. ამ შანდლის მოსატანად დავრიში ჰგვანებს ავთანდილს.

უხსნება: ცხრა მთას იქით გადახვალ, ერთი გამოკვებული დაგხდება, სადაც ოქროს შანდალი სდგას, მაგრამ ოქროს შანდალი, ის შანდალი მომტანე და მშობლებთან დაგაბრუნებო. თუ ზაშუში მოაშენო, ამა, ეს სალამური... დედაკარი და საქმე დავრიშს მოგვრთველა. ავთანდილი მიდის.

დავრიშს ფიქრით, რა კი ავთანდილს მიერთებდა სალამურის წყალობით საქმელი, ის დავიწყებს ყველაფერს, რაც ასისვს, აგრეთვე სამშობლოს და მშობლებსაც.

სიტუალად გადაგვარდება და გახდება ჩემი მონა-მორჩილია. ბოლოს ეშმაკები დავრიშს მეთაურობით სახარლად დაიწყებენ ყვირის და შეუდგებიან ცეკვას.

მესამე მოქმედების პირველი სურათი წარმოადგენს მთიან ადგილს. მოსახანს გამოკვებულნი. გამოჩნდება დავრიში ტრანსპორტში ავთანდილი, რომელსაც ხელში შანდალი უჭირავს. ამოდებს ტალკებს და აანთებს სათელს.

გამოიცივდებიან ფერიები, რომელნიც იატაკზე მეფის შვილს ავთანდილს, მაგრამ ამას სრულებით აქვს დავიწყებული თავის წარსული. ფერიები ავთანდილის წინაშე მიგებულობენ, რომ ავთანდილიც კი მოუტყავს ხანჯალი წამ